

TAITEEN PERUSOPETUKSEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA VISIO 2021-2025 KANSALAIKOPISTOISSA

PSMK-HANKE

MERI-POHJOLAN JA LAPIN OPISTOPIIRIT

SISÄLLYS

3

4

5

6

8

9

9

10

11

13

14

15

16

17

18

19

20

24

25

Taiteen perusopetus on ainutlaatuista koko maailmassa. Käsillä oleva Meri-Pohjolan opistopiirin PSMK-hankkeessa tuotettu taiteen perusopetuksen kehittämissuunnitelma on ensimmäinen Suomessa osallistavin menetelmin toteutettu suunnitelma taiteen perusopetuksen määrätietoiseen ja yhteisvoimin tapahtuvaan kehittämiseen kansalaisopistoissa.

Taiteen perusopetuksen kehittämissuunnitelma ja visio on tärkeää jokaisen kuntalaisen hyvinvoinnin ja kuntien resurssien tehokkaan hyödyntämisen vuoksi. Yhtä lailla määrätietoinen ja yhteisvoimin tapahtuva kehittäminen edistää yhdenvertaisempaa ja laadukkaampaa taiteen perusopetusta kansalaisopistojen toimintaympäristöt sekä erityispiirteet huomioiden.

Kehittämissuunnitelman tarkoituksena on vahvistaa yhteistä käsitystä kehittämis- tarpeista, -tavoitteista ja -toimenpiteistä sekä tukea eri toimijoiden alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä.

LÄHTÖKOHDAT KANSALAI SOPISTOISSA

Yhdessä tekemisen lisäämistä sekä kansalaisopisto- ja taiteen perusopetuksen opetuksen tunnetuksi tekemistä! Opistojen osaamisen oivalluttaminen omistajayhteistöissä ja muissa oppilaitoksissa ja tulevaisuuden tavoitteita.

TAITEEN OPETUS MERI- POHJOLAN OPISTOPIIRISSÄ

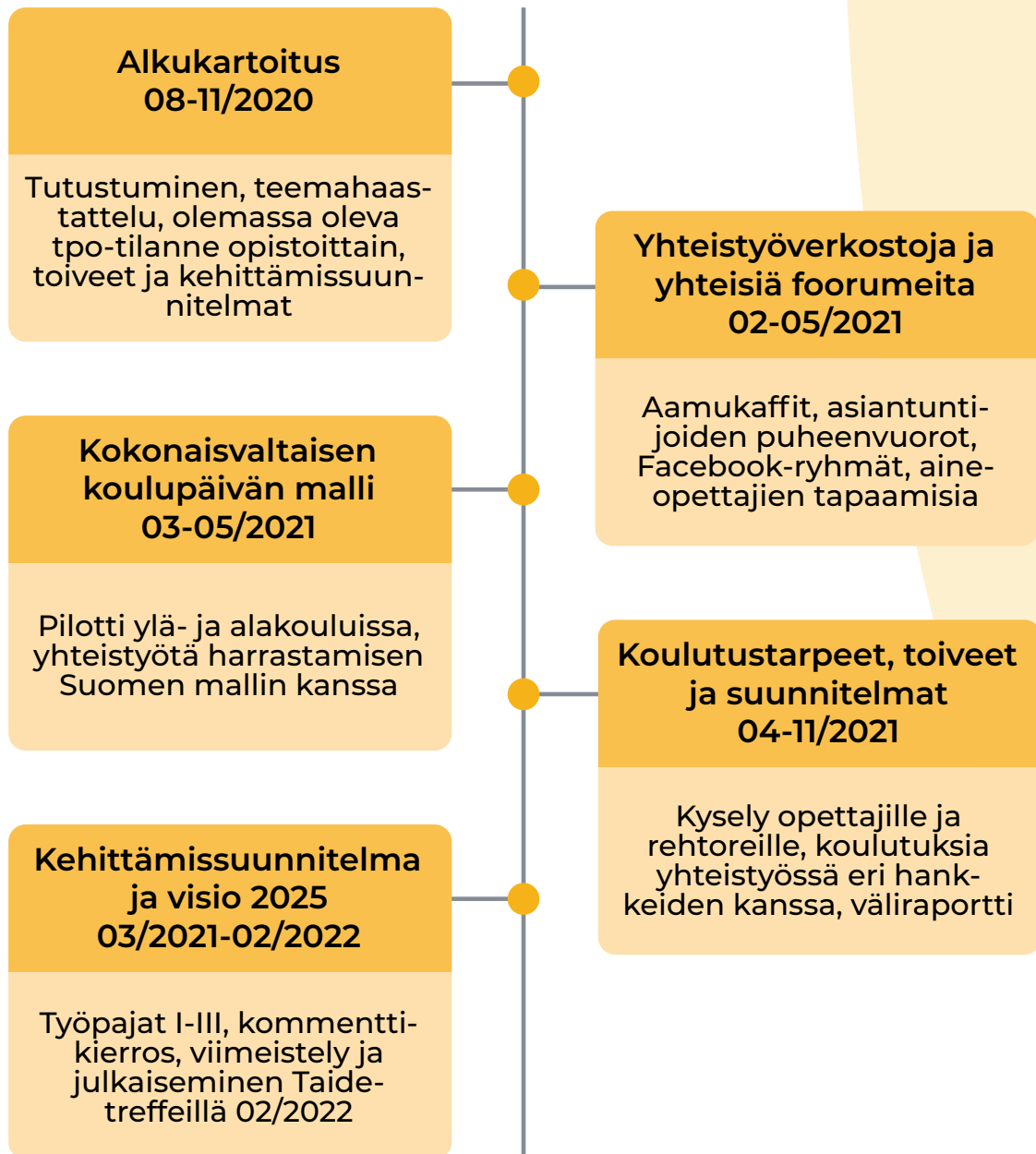
lin kansalaisopisto (li)	kuvataide, käsityö, musiikki (lin taidekoulu) (yleinen oppimäärä)
Jokihelmen opisto (Haapavesi, Oulainen, Merijärvi, Kärsämäki, Siikalatva, Pyhäntä)	kuvataide, käsityö, musiikki , (yleinen oppimäärä) tanssi (yleinen ja laaja oppimäärä)
Jokilatvan opisto (Haapajärvi, Reisjärvi, Pyhäjärvi, Nivala)	kuvataide, käsityö (yleinen oppimäärä)
Kalajoen kansalaisopisto (Kalajoki, Himanka (sis. myös Pahkala, Hillilä, Tomujoki), Kalajoen alue (Kärkiniemi, Mehtäkylä, Rautio, Tynkä, Rahja, Vasankari)	kuvataide, musiikkitaide, tanssitaide, teatteritaide (yleinen oppimäärä)
Kaukametsän opisto (Kajaani)	kuvataide (yleinen oppimäärä)
Kempele-opisto (Kempele)	musiikki (yleinen oppimäärä)
Lakeuden kansalaisopisto (Liminka, Lumijoki, Tyrnävä)	kuvataide (yleinen oppimäärä)
Oulujoki-opisto (Muhos, Utajärvi)	kuvataide (yleinen), musiikki (yleinen ja laaja)
Oulujärven kansalaisopisto (Vaala)	musiikki (yleinen oppimäärä)
Oulu-opisto (Oulun alue, Kiiminki, Ylikiminki, Haukipudas, Oulunsalo)	Lapset ja nuoret: kuvataide, musiikki, käsityö, tanssi, teatteritaide (yleinen oppimäärä) Aikuiset: kuvataide, käsityö, tanssi (laaja oppimäärä)
Pudasjärven kansalaisopisto (Pudasjärvi)	musiikki (yleinen oppimäärä)
Raahe-opisto (Raahe)	kuvataide, käsityö (yleinen oppimäärä)
Sotkamon kansalaisopisto (Sotkamo, Kuhmo)	kuvataide, tanssi (Sotkamo, yleinen) kädentaidot (Kuhmo, yleinen oppimäärä)
Suomenselän kansalaisopisto (Kinnula, Lestijärvi)	käsityö (yleinen oppimäärä)
Ylivieskan seudun kansalaisopisto (Ylivieska, Alavieska, Sievi)	kuvataide, käsityö, sanataide (ei opetusta 2020-2021), teatteritaide (yleinen oppimäärä)

TAITEEN OPETUS LAPIN OPISTOPIIRISSÄ

Inarin kansalaisopisto (Inari)	musiikki (yleinen oppimäärä) (huom. päättyy syksyllä 2021)
Kivalo-opisto (Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola)	kuvataide (laaja oppimäärä lapset ja aikuiset)
Kolarin kansalaisopisto (Kolari)	kuvataide, musiikki
Meän Opisto (Ylitornio, Pello)	käsityö
Ranuan kansalaisopisto (Ranua)	musiikki (yleinen oppimäärä)
Revontuli-Opisto (Kittilä, Enontekiö, Sodankylä)	kuvataide, musiikki, tanssi, sirkus (yleinen oppimäärä)
Tornion kansalaisopisto (Tornio)	Lapset ja nuoret: kuvataide, käsityö, musiikki, tanssi, teatteritaide (yleinen oppimäärä) Aikuiset: visuaaliset taiteet (yleinen oppimäärä)

KEHITTÄMISSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT JA PROSESSI

128 000

oppilasta

Taiteen perus-
opetuksen oppilaita
on enemmän kuin
lukiolaisia.

9

taiteenala

Arkkitehtuuri,
kuvataide, käsityö,
mediataiteet, musiikki,
sanataide, sirkus, tanssi
ja teatteritaide

424

oppilaitosta

Toiminta on laajaa,
sivutoimipisteitä on
yhteensä 1 225.

267

kunnassa

Opetusta on tarjolla
noin 86% Suomen
kunnista.

15 000

tapahtumaa vuodessa

Esitykset, näyttelyt,
konsertit ja tapahtumat
ovat tärkeä osa
toimintaa.

MITÄ ON TAITEEN PERUSOPETUS?

Taiteen perusopetus on lapsille, nuorille ja aikuisille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Sen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin perustuen moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle, edistää taidesuhteen ja taidekasvatuksen kehittymistä sekä elinikäistä taiteen harrastamista.

Taiteen perusopetuksen toteutus perustuu lakiin (633/1998) ja asetukseen (813/1998) taiteen perusopetuksesta, Opetushallituksen määräykseen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista. Koulutuksen järjestäjä laatii ja hyväksyy opetussuunnitelman, jossa tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä, arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista on sovittu.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä sekä vahvistavat oppilaan omaehtoista ilmaisua, tulkintaa ja arvottamisen taitoa, identiteetin rakentumista sekä luovaa ajattelua, osallisuuden ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määritettyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Taiteen perusopetusta järjestettäessä pyritään joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

MITÄ ON TAITEEN PERUSOPETUS?

YLEINEN OPPIMÄÄRÄ

Oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia. Yhteisiä opintoja on 300 tuntia ja teemaopintoja 200 tuntia.

Yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen.

Tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen sekä oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen huomioimalla oppilaan yksilölliset tarpeet ja lähtökohdat. Opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen, taiteesta nauttimiseen sekä omaan elinympäristöön vaikuttamiseen taiteen keinoin.

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Ei anneta arviota (oph.fi).

LAAJA OPPIMÄÄRÄ

Perusopintojen tarkoituksena on taiteenalan keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Syventävien opintojen tarkoituksena on opintomahdollisuuksien laajentaminen tai painottaminen. Taiteenalan laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö.

Tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle, tarjota mahdollisuuksia osaamisen monipuoliseen ja päämäärätietoiseen kehittämiseen sekä taiteesta nauttimiseen ja innostaa oppilaita käyttämään taidetta myös yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä.

Ei käytetä numeroarviointia, vaan oppimäärän arviointi annetaan suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin ja suoritetaan käyttäen laajan oppimäärän arvioinnin kriteereitä (oph.fi).

Taiteen perusopetuksen arvoperusta rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle.

Yksilön ainutlaatuisuus ja arvokkuus, ihmisenä kasvaminen ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä, tasa-arvoisuus ja sukupuolen moninaisuus sekä vuorovaikutus muiden ihmisten ja ympäristön kanssa korostuu.

Taiteen perusopetuksen tavoitteena on laadukkaan taideopetuksen ylläpitäminen ja kehittäminen sekä taideharrastuksen tukeminen ja sisältöjen ajanmukaistaminen. Lisäksi tuetaan taiteiden välistä yhteistyötä.

Opetuksen lähtökohtana on kunkin taiteenalan ominaisen tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat, esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden pohtiminen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä tulevaisuus.

VISIO VUODELLE 2025

Taiteen perusopetuksen rooli tavoitteellisena opiskeluna sekä kulttuurisen hyvinvoinnin tuottajana tunnetaan kunnissa. Kansalaisopistot taidekasvattajina tunnustetaan tasavertaisina toimijoina, joka näkyy kuntien/omistajayhteisöjen tilojen ja välineiden jakamisessa hyvän yhteistyön hengessä eri käyttäjien kesken.

Osaamisperusteisuus on vakiintunut osaksi taiteen perusopetusta. Kurssit on kuvattu osaamisperusteisesti ja opiskelijoiden opinto-suoritukset ovat osa kansallista Koski-tietovarantoa.

Taiteen perusopetus on selkeästi viestitty ja koordinoitu kansalaisopistoissa. Opetussuunnitelmien sisällöt sekä alueellisten toimijoiden tuntemus kuuluvat osaksi perehdytystä. Oppilaaksi hakeutumisen ja oppilaana toimimisen prosessit ovat ymmärrettävästi kuvattuja ja tieto kulkee sujuvasti osapuolten kesken. Tuloksena on mahdollisimman yhdenvertainen oppimispolku eri opistoissa.

Taiteen perusopetuksessa tehdään opistojen välistä säännöllistä yhteistyötä taiteidenvälisyyden ja uusien pedagogisten ratkaisujen toteuttamisessa. Kansalaisopistot kokoontuvat säännöllisesti ideoimaan ja kehittämään taiteen perusopetukseen liittyvää toimintaa. Resurssien jakamista toteutetaan yhteisten verkkokurssien muodossa.

KEHITTÄMISKOKONAISUUDET

1

OPISTON SISÄISEN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

**KANSALAIPOISTON TAITEEN PERUSOPETUS TARJOAA
LAADUKKAITA, YKSILÖLLISIÄ JA YHDENVERTAISIA
OPINPOLKUJA**

Kansalaisopisto selkeyttää henkilö-
kunnalleen toimintaa ja prosesseja, kuten
uusien opetussuunnitelmien käyttöönoton
ja osaamisperusteiset kurssikuvaukset.
Yhteistyössä on mahdollisuus kehittää
opintojen saatavuutta, saavutettavuutta
ja tasavertaista toteutumista alueelliset
erityispiirteet sekä resurssien niukkuuden
huomioiden.

1.1

PEDAGOGINEN JOHTAJUUS

Varmistetaan henkilökunnan riittävä osaaminen perehdytykseen panostamalla ja koulutusta koordinoimalla. Syksyn alkuun varataan aikaa taiteen perusopetuksen perehdytykselle, jossa tutustutaan myös alueen muuhun taidekasvatustoimintaan.

Selvitetään ja kehitetään työnjakoa ja yhteistyötä taiteen perusopetuksen tunti- ja vastuuopettajien välillä. Mahdollisuuksien mukaan nimetään opistoille taiteen perusopetuksesta vastaavat koordinaattorit. Karroitetaan mahdollisuus kompensoida suunnitteluun ja kehittämiseen käytetty työpanos.

Edistetään oppiaineiden välistä yhteistyötä ja tasa-arvoa. Korostetaan kaikkien oppiaineiden tärkeyttä osana taiteiden perusopetusta. Rohkaistaan opettajia oppimaan toisilta, kehittämään taiteidenvälisiä projekteja sekä mahdollisuuksien mukaan osallistumaan toisten opettajien kursseille.

“

**Luovuus ja mielikuvi-
tutuo toivoa yhteydessä toisiin-erilaisiin.**

**Hetken totta, minä läsnä, utopia,
maailma käsissämme muovautuu.**

”

1.2

OPISTOJEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Järjestetään keväällä 2022 ensimmäiset Taide-
treffit, jossa taideaineiden opettajat pääsevät
verkostoitumaan sekä jakamaan ideoita kurssien
toteutuksista. Taidetreffeillä tarkennetaan ja
konkretisoidaan kehittämissuunnitelman
askelmerkkejä.

Yhteiset vuosittaiset teemat tai painotukset
voisivat edistää opistojen yhteistyön tekemistä
sekä toisilta oppimista.

Ideoidaan ja hyödynnetään uusia teknologisia
välineitä esimerkiksi virtuaalisten näyttelyiden
järjestämisessä.

Hyödynnetään hanketoimintaa esimerkiksi
verkko-opintojen tekemisessä ja jakamisessa
opistojen käyttöön sekä henkilökunnan
osaamisen kehittämisessä.

Selkeytetään taiteen perusopetuksen profiilia
(oppilaaksi hakeutuminen, tavoitteellinen opiskelu,
toimintatavat) yhteisvoimin tunnettuuden
lisäämiseksi.

“ Annetaan kaikkien kukkien kukkia. ”

2

OPISTOJEN ULKOISEN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

**KANSALAI SOPISTOISSA JÄRJESTETTÄVÄ TAITEEN
PERUSOPETUS ON VAIKUTTAVAA JA LUO HYVINVOINTIA
YHTEISKUNNASSA**

Taide on universaali kieli, joka yhdistää erilaisia ihmisiä ikään, etniseen taustaan tai sukupuoleen katsomatta. Sidosryhmille tulisi selkeyttää ja säännöllisesti viestiä taiteen perusopetuksen toimintatapoja sekä tuoda esiin kansalaisopistojen ja taiteen perusopetuksen tavoitteellisen harrastamisen ja kerhotoiminnan eroa. Kansallisen tason toimijoilla tulee olla selkeä käsitys taiteen perusopetuksen roolista kulttuuri-toiminnan toteuttajina. Yhteisen sivistys-käsityksen ja sivistyksellisen tasa-arvon vaaliminen.

2.1

TIEDOTTAMINEN JA TUNNETTUUDEN NOSTAMINEN

Selvitetään ja kirkastetaan kunnissa sekä muilla relevanteilla toimijoilla olevaa käsitystä taiteen perusopetuksesta kyselyn avulla. Kyselystä nousseiden kehittämistarpeiden pohjalta tarkennetaan ja kohdennetaan viestintää kuntiin.

Ideoidaan ja toteutetaan kansalaisopistojen yhteinen tiedotussuunnitelma taiteen perusopetuksen tunnettuuden kehittämiseksi. Järjestetään mahdollisuuksien mukaan tutustumistilaisuuksia ja katselmuksia eri taideaineiden opetukseen, esimerkiksi Taiteen perusopetuksen päivä. Kutsutaan mukaan kuntapäättäjiä perheineen.

Viedään näyttelyitä ja taidetoiminnan esitteilyjä lähelle kuntalaisia ja kuntapäättäjiä. Taiteen perusopetus jalkautuu kuntien omiin ja erilaisiin julkisiin tiloihin.

Tehdään taideaineiden opettajien työtä arvostetuksi pienilläkin työhyvinvointia kehittäville teoilla, kuten tarkoituksenmukaisilla tarvikke- ja välinehankinnoilla.

2.2

TAITEEN PERUSOPETUKSEN ASEMAN EDISTÄMINEN KUNNISSA

Nostetaan keskusteluun kunnassa sijaitsevien tilojen ja välineistön käyttöä resurssiviisaasti ja tasa-arvoisesti, kestävän kehityksen periaatteita edistäen. Kehitetään yhteistyötä perusopetuksen sekä muiden koulutustoimijoiden kanssa. Tunnistetaan yhteinen rooli alueellisen hyvinvoinnin ja sivistyksen edistäjänä.

Järjestetään tutustumiskäyntejä sekä yhteisiä suunnittelutapaamisia, kuten aamukahvitilaisuuksia, alueellisen elinvoiman ja resurssiviisauden kehittämiseksi.

Nostetaan esiin positiivisia esimerkkejä sujuvasta yhteistyöstä eri taidekasvattajien ja omistajayhteisöjen kesken. Pohditaan keinoja lisätä kunnalle positiivista näkyvyyttä kansalaisopistojen verkostoissa ja kansallisella tasolla.

OPISTOJEN REHTOREIDEN JA OPETTAJIEN **VASTAUKSIA**

MITÄ TAITEEN PERUSOPETUKSEN **KEHITTÄMIS-**
SUUNNITELMA JA VISIO 2025 TARKOITTA A MINUN
TOIMINNASSANI JA TYÖSSÄNI?

“ Yhteisiä visioita, ajatuksia, strategiaa, suuntaa tulevaan yhteisellä linjalla – tukea toisilta niin, että tpo opetus ja toiminta olisi yhtenäistä ja yhteneväistä. TPO paketti on koko Suomessa niin levällään. Siksi tpo on tuntematonta ja sekavaa kun kaikilla on sekalaiset mallit ja tekemiset – lisää yhteneväisyyttä koko hommaan. ”

OPISTOJEN REHTOREIDEN JA OPETTAJIEN VASTAUKSIA

“ Yhteistä buustia tekemiseen, ei tarvitse yksin yrittää, saa kollegiaalista tukea taiteen perusopetuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen. ”

“ Toivottavasti jäsentyneempää työnkuvaa. ”

“ Verkostoitumista, opettajien haalimista ja kurssien kehittämistä osaksi taiteen perusopetusta. Taiteen perusopetuksen kohderyhmän miettiminen kunnassamme. Olisiko tämä keino saada nuorempaa porukkaa mukaan kansalaisopiston toimintaan? Sekä tiedon levittämistä asiasta, jos ja kun siihen mukaan opistona lähdemme. ”

“ Yhteinen käsitys kehittämistarpeista, -tavoitteista ja -toimenpiteistä on tärkeä oivallus omassa työssä jaksamisessa. ”

“ Omien voimavarojen kohdentamista ja jakamista niin, ettei mikään osa työssä kuormita liikaa ja syö resursseja toisilta, kun pienessä kunnassa repeämme moneen. Vastuuta tuntiopettajille, myös niille yhden kurssin vetäjille. ”

OPISTOJEN REHTOREIDEN JA OPETTAJIEN VASTAUKSIA

“

Kehittämissuunnitelma tarkoittaa siis toiminnassani ja työssäni kokonaisuuksien hahmottamista, seisahtumista asian äärelle ilman, että joku muu keskeyttää aina ajatuksen. Samalla tämä merkitsee hämäryyttä, kun ei tiedä tarkalleen mitä nurkan takana on sekä parhaimmillaan iloa yhteistyöstä toisten kansalaisopistojen kanssa. Niin ja astumista rohkeasti verkko-opintojen kehittämisen polulle. Nyt vielä katselen ja kuulostelen liiankin varovaisesti.

”

“

Monet piirteet jo toteutuvatkin. Kunnat voisivat ”hehkuttaa” taiteen perusopetusta omassa markkinoinnissaan esim. houkutellakseen lapsiperheitä / paluumuuttajia, miten ison sisällön elämään pelkästään TPO voi tuoda. Esimerkiksi itse asun pienessä maalaiskunnassa, mutta täällä voi harrastaa TPO:n tiimoilta niin teatteria, tanssia, musiikkia, kädentaitoja kuin kuvataiteitakin. Lisää varmasti kunnan vetovoimaisuutta, mutta se ei juurikaan kunnan omassa markkinoinnissa näy.

”

“

Tällä kehittämissuunnitelmalla saatiin tukea yhteiseen työhön. Se tukee myös yhdenvertaista ja tasa-arvoista taiteen perusopetusta lapsille, nuorille ja aikuisille.

”

OPISTOJEN REHTOREIDEN JA OPETTAJIEN VASTAUKSIA

“ Kesu ohjaa työtäni tulevaisuutta ajatellen. Sain jo ideoita kesun pohjalta tulevaisuuden tekemiseen omassa opistossa, sekä yhteistyöhön toisten opistojen kanssa. ”

“ Haluaisin olla mukana kehittämässä verkostoitumista opistojen kesken. Haluaisin myös olla luomassa kuvataiteelle sähköistä oppikirjaa yhteistyössä eri opistojen kuvataiteen opettajien kanssa eli haluaisin kesun pohjalta toteuttaa osallistuvaa verkostoitumista. ”

“ Päivitimme opetussuunnitelman omaan oppilaitokseemme. Teemme lukuvuoden aikana kuntalaisille ja opiskelijoille tutummaksi opsia ja laitamme myös Hellewin ajantasalle opiskelijatietojen suhteen. ”

“ Omassa työssä voisi kehitellä enemmän ”törmää taiteeseen” -tyyppisiä tapahtumia ja taiteidenvälisiä tapahtumia. Osaamisperustaiset kurssikuvaukset pitäisi ottaa pohdintaan. ”

LÄHTEET JA JULKAISUT JOITA ON HYÖDYNNETTY KEHITTÄMISSUUNNITELMASSA

Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998), asetus taiteen perusopetuksesta (813/1998)

- Taiteen perusopetus Meri-Pohjolan opistopiirissä 2018.
- Opistojen omat taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmat.
- Taiteen perusopetuksen kehittämistyöpajat 2021.
Kuvat ja lauseet/runo taiteen perusopetuksen kehittämissuunnitelman työpajoihin osallistujilta. Tanssikuvat / koskettimien kuvat Sanna Luttinen, Oulu-opisto.
- **Taiteen perusopetuksen kehittämissuunnitelma ja visio 2025** tekemiseen on saatu rahoitusta Opetushallitukselta.

TEKEMISEEN OSALLISTUNEET

Prosessin ohjaaja

Krista Kohtakangas

Iin kansalaisopisto

Koskela, Panu

Kukkula, Tiina

Niskanen, Johanna

Soronen, Jaana

Kakko-Delha, Elina

Jokihelmen opisto

Ervasti, Kirsti

Hultqvist, Anu

Jokilatvan opisto

Räisänen, Maarit

Kaukametsän opisto

Karjalainen, Lea

Kivalo-opisto

Pitko, Marjo

Saario, Kaija

Kokkolan lasten ja

nuorten kuvataidekoulu

Koskinen, Kukka-Maaria

Kolarin

kansalaisopisto

Takala, Päivi

Lakeuden

kansalaisopisto

Kela, Niina

Oulu-opisto

Kumpula, Tiia

Kuusela, Niko

Ollanketo, Niina

Lohi, Outi

Vilkuna, Jussi

Vartiainen, Niina

Hurskainen, Päivi

Oulujoki-opisto

Kärkkäinen, Minna

Pudasjärven opisto

Nyman, Vuokko

Kilpijärvi, Johanna

Raahen opisto

Joensuu, Anna-Maija

Järvelin, Merja

Paakkonen, Karoliina

Sallan opisto

Pohjalainen, Tarja

Suomenselän

kansalaisopisto

Pasanen, Heidi

Sotkamon

kansalaisopisto

Sonninen, Marjut

Tornion

kansalaisopisto

Kivimäki, Liisa

Ylivieskan seudun

kansalaisopisto

Pulli-Marjakangas, Seija

Yrttiaho, Jaana

Väsäsöyrinki, Jaana

Kuin lempi on taide, kuin leimaus ja tuli,
moni hehkuun sen syöksyi ja raukes ja suli.

Kuin pyörre on taide, kuin pilvi, kuin pyhyys,
sen esteenä vain elonpäivien lyhyys.

Kuin hulluus on taide, mi hurmaa ja surmaa,
voi autuutta antaa, mut tuoda myös turmaa.

Kuin myrkky on taide, mi suonissa soutaa,
se toivohon nostaa tai Tuonelle noutaa.

Kuin kalpa on taide, voi kuolla sen kautta,
myös kukkia korkean taiteensa tautta.

~ Eino Leino ~

